

ÖYKÜ

1. BÖLÜM

TMMOB Mühendislik - Mimarlık Öyküleri - I Kitabından Alınmıştır.

Mahmut KİPER
Metaller Mühendisi

20 Ekim 1922 tarihinde TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası'nda yapılan Akşam Söyleşi'nin konusu” Türkiye'nin Demir Çelik Öyküsü”; konuşmacı ise Atatürk'ün yurtdışına gönderdiği diğer öğrencilerle birlikte 1926'da Ankara Garı'ndan bizzat uğurladığı ülkemizin ilk Metalurji Yüksek Mühendisi Selahattin ŞANBAŞOĞLU idi.

Şanbaşıoğlu, önce makina mühendisliği eğitimine başlamış; ama daha sonra, “**Memlekete gereklidir**” diyerek Aachen'de Metalurji eğitimi görmüş; 1930'ların başlarında başlayan demir-çelik seferberliğinin her aşamasında nefer, lider, gözlemci ve tanık olarak yer almış; Türkiye'nin sınaî gelişimde sürekli izler bırakmış ve bu satırlarda anlatılacak olan demir-çelik öyküsünün inanılmaz güçlü hafızasıyla en ince detaylarına kadar bu günlerde taşınmasını sağlamış bir üstadımızdı. Aynı zamanda, Cumhuriyetin o dönemlerdeki insanlarında görülen özelliklerinden olan üstün devlet ve görev bilinciyle, tüm olumsuzluk ve yokluklara rağmen, ülke sanayisinin temel taşlarını oluşturan kuruluşlarını ülkemizin sağlam tuğlaları olarak sessizce ören ve yine sessizce göçüp giden bir mühendisi idi. Türkiye demir-çelik öyküsünde KARDEMİR'in (Karabük Demir Çelik İşletmeleri); KARDEMİR öyküsünde de, kendisi hiç çalışmamış olmasına rağmen, S. ŞANBAŞOĞLU'nun çok önemli bir yeri vardır.

Söyleşide ŞANBAŞOĞLU, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinden başlayarak bu öyküyü şöyle aktarmıştı:

“Endüstri devrimine yol açan temel unsur olan çeliğin kütle halinde imalatını gerçekleştirmiş olan İngiltere'nin Başbakanı kaybettikleri Amerikan

müstemlekesi için demiştir ki, “Biz bir müstemleke kaybettik ama öyle bir sanayi üretimi meydana getirdik ki, o müstemlekeyi kat kat telafi edecek durumdadır. 'Evet..... çeliğin kütle halinde imali çok önemli bir olaydır. Osmanlı İmparatorluğu gerçi elde bir vesika yok ama 1820'lerde sanayi devrimine girmeye çalışmıştır. Şöyle bir hatıramı müsaade ederseniz arz etmek isterim:

1942-43 senesinde, Askeri Fabrikalar Genel Müdürü başkanlığı'ndaki bir heyetle harp içerisinde İngiltere'ye gittik. İngiltere'nin davetinin sebebi Türkiye'yi harbe sokmak için ilişkileri geliştirmektir. Fabrikayı gezdikten sonra enteresan bir şey göste-receğiz dediler. Fabrikanın büyük yeşil bahçesinin bir yerinde, fevkalade bakımlı, mermerden yapılmış, etrafı zincirle çevrili bir mezar var. Mezarın üzerinde: 'İstanbul'dan buraya staj için gelip 28 yaşında ölen İbrahim ...'in mezarıdır. Bu garibin mezarına kimse dokunmasın !... Tarih 1840 .' yazıyor...

Ama Osmanlı İmparatorluğu'nda hangi tarihte kütle halinde çelik imaline başlandığına ilişkin bir vesika yok. Vakti zamanında Askeri Fabrikaların kütüphanesindeyken, İmalat-ı Harbiye'nin mazisinden bahseden bir kitap görmüştüm. Sonra gidip aradım; ama kaybolmuştu. O nedenle hafızama istinaden anlatacağım. Osmanlı'da kütle halinde çelik üretimi evvela Camialtı Tersanesi ile başlamıştır.

Abdülaziz'in zamanında Osmanlı Donanması'nun gelişmesi arzu edilmiş olduğu için, bu tersane kurulmuştur ve içinden hem demirhane, hem de bir haddehane bulunmaktadır. 2000 tona kadar bütün gemilerin boyası, çırak okulunun mürekkep ihtiyacı dahil tüm ihtiyaçları da bu tesiste yapıyordu.

Daha sonra İmalat-ı Harbiye tarafından Zeytinburnu'ndaki demir çelik tesisleri kurulmuştur. İlk kurulan tesisler beşer tonluk biri bazık, diğeri de asidik Siemens - Martin ocaklarıdır. Bazık sistemle kütle çelik imalatı, asidik sistemle de topların namluları yapılıyordu. Zeytinburnu'nda haddehane yoktu; dövme ve presleme işlemleri vardı. Yani, Siemens-Martin ocağından dökülen çelik haddeleme suretiyle değil, dövülme suretiyle şekil alırdı.

Bu durum aşağı yukarı Birinci Cihan Harbi'ne kadar devam etti. Bu savaştan hem çelikhane, hem imalathaneler ve diğer tüm fabrikalar var güçleriyle çalıştılar. Mütareke ile birlikte hepsi kapandı, harap oldu. Ve Türkiye Cumhuriyeti teşekkül ettiği vakit, 1923 'te elinde çelik üreten hiç tesisi yoktu. Ufak pik dökümhanelerinden başka hiç bir şey kalmamıştı.”

S. SANBAŞOĞLU Cumhuriyetin ilk yıllarında demir-çelik ile ilgili girişimleri de şöyle anlatıyor;

“ İlk teşebbüs 1924 senesinde imalathanelerin tekrar kurulması için çıkarılmış bir kanunla başlar. 100 milyon liralık tahsisatın 5 sene zarfında sarfedilmesi üzerine bir kanun çıkarılmış ve ona istinaden askeri fabrika imalathaneleri tekrar yeni baştan kurulmaya başlanmıştır.

İlk önce Ankara Fişek Fabrikası ile işe başlanmıştır. Ve 1929 senesinde de, Kırıkkale'deki çelik fabrikasının temeli atılır. Bu fabrika 1932'nin başında bitti. Fabrikada iki tane 10'ar tonluk Siemens- Martin ocağı, bir tane 2 tonluk elektrikli ark ocağı ve iki tane de kupol ocağı ile beraber dökümhane, haddehane, demirhane, tamirhane vardı. 1932'te Almanlar'dan bir heyet geldi, bunları çalıştırmaya başladık.”

S. ŞANBAŞOĞLU'nun 1995'te ölümünün ardından, bir anı kitabı basıldı. Bu kitabın sunuşunda Prof. Dr. Bilsay KURUÇ, Türk Tarih Vakfı'nın Sözlü Tarih Projesi kapsamında, Ülkü ÖZEN'in Selahattin ŞANBAŞOĞLU ile yaptığı söyleşiden alıntılara da yer vermiştir. Bu söyleşide, Kırıkkale'nin ve fabrikanın o günlerdeki durumunu da ŞANBAŞOĞLU şöyle anlatıyordu:

“1932'de Kırıkkale'de askeri fabrika sahası dışında sadece 13 ev vardı. Meyhane, kahvehane ve kasap dükkânı aynı yerdi. Yol yoktu. Haftada yalnız iki tren geçerd. Gazete gelmezdi. Fabrikaya ya trenle, ya da çamur tarladan geçerek gidilirdi. İşçi tamamen oraların köylüsüydü. İki, üç saatte köyünden eşekle veya yaya gelirdi. Fabrikada eşeklere ayrı yer vardı. Çelik fabrikasında 500-600 işçi çalışırdı. İşçilere (yani çalışan köylüye) kendi getirdiği pekmez veya ayrına bandığı yufka ekmeğinden ibaret yemeğinin ve kendi elbisesinin dışında, ilk fabrika yemeği ve kıyafeti Kırıkkale Çelik Fabrikası'nda verilmiştir. Bunu yapan da devlet değildi. Kendi aramızda para toplayıp başlattık ve usul haline getirdik.....”

O devirde yörede ne sebze hali, ne kabzımal ne de mezbaha vardır ve onlar, fabrika çerçevesindeki uygun bir arazide domates, biber, fasulye vb. gibi sebzeler tavuk, koyun gibi hayvanları doğrudan doğru ya kendileri yetiştirterek, çalışanlara Cumhuriyetin ilk tabldot uygulamasını başlatırlar. Cumhuriyetin ilk yıllarında nelerin, hangi koşullar altında ve hangi inanç ve dirençlerle başarıldığını gösteren bu ara açıklamadan sonra, tekrar Şanbaşıoğlu'nun ağzından demir-çelik serüvenine devam edelim:

O vakit demiryolları Türkiye için çok önemli. Bu fabrikaları askerlerin ihtiyacı için kurarken, İsmet Paşa'nın emriyle '.... Burada ray-da yapılsın.' denmiştir. Türkiye'de ilk defa ray 1932 senesinin Haziranı'nın 4'ünde burada yapılmıştır. Daha sonra Almanlar gittiler ve 1934'e kadar çelikhane çalışmadı; Çünkü ne mühimmat, ne de ray için sipariş vardı....

1934 senesinde Ali ÇETİNKAYA Bayındırlık Bakanı olduktan sonra Devlet Demiryolları ona bağlandı. Devlet Demiryolları başlangıçta hiç istemiyordu; ama ÇETİNKAYA zorlayınca ray siparişini Kırıkkale'ye vermek zorunda kaldılar. Başlangıçta, tabiatıyla hiç tahsisat falan yok. Hepimiz acemiyiz ve doğru dürüst kütle halinde üretim yapamıyoruz. O esnada, 15'lik top imalatı için Almanya' ya tekâmül

kursuna gidenler, Skoda firmasından Harlas isimli bir ustabaşı getirler. Bizim çelik imalatında Harlas 'ın çok büyük yardımı ve tesiri oldu.

Rayları ilk teslim ettiğimiz zaman TCDD şüphe etmişti. İnşaat Fen Heyeti Başkanı olan İsmail Fuat Bey bizim raylardan ve Alman konsorsiyumundan gelmiş raylardan birkaç örnek alıp test etmek üzere İsviçre'ye gönderdi. Onlar rayları Thomas çeliğinden yapıyordu. Bizim raylar onlarınkinden kat be kat mukavim çıkınca herkesin sesi kesildi. **1935-1940 tarihleri arasında TCDD'ye 20.000 ton ray verdik.**

Kırıkkale'nin esas imal görevi vasıflı çeliktir. Bunda başarılı olmuştur. **1935-50 arasında 150 kadar değişik çelik çeşidi yapılmıştır. Türkiye'de bugün bunun yarısı üretiliyor.**

Kırıkkale'de hep yeni şeyler yapılırdı. Sıcak iş, yüksek hız, kısaca her cins takım çeliği yapıldı. Hülasa, uçak çeliği, kalem çeliği, paslanmaz çelikler, atışa dayanıklı çelikler, bütün dişli çelikler, semantasyon çelikleri, daha birçokları yapıldı. Bizi en çok müşkülata uğratan, fişek için, platina dediğimiz çok düşük (%0.08) karbonlu ve silissiz malzeme imal etmekte. Kırıkkale'de dolomit yoktu, ama manyezit vardı; manyezitin yakılması ve katılması ilk defa burada oldu.

Sonra, Türkiye'de ilk defa çelik döküm, kuma çelik döküm de burada yapıldı. Çelik döküm kumu tanınmıyordu, bentonit hiç bilinmezdi. O vakit şamotu öğütüp döküm kumuyla karıştırma suretiyle çelik kumu imal edildi. İlk yapılan şeyler, topların tekerlek başları olmuştur. Ve ondan sonrada enteresan iki döküm yapıldı; bunlar eski Erkin denizaltı personel gemisinin bodoslamaları ve mermi çeliklerinin çekme halkaları için, iç kısmı beyaz döküm, dış kısımları gri döküm halkalardı.

Kapasite 2 tonluk bir elektrik ark ocağından ibaretti. Bütün bunları kitaplardan bakarak yaptık. Patent, lisans söz konusu olamazdı. Kendi ihtiyacımızı, TCDD'nin ve Milli Savunma 'nın ihtiyaçlarını karşıladık. Piyasaya vermedik, piyasanın ihtiyacı da yoktu.....”

Prof. Dr. Bilsay KURUÇ, ŞANBAŞOĞLU'nun anlattıklarından yola çıkarak o dönemki Kırıkkale'yi şöyle tanımlıyor:

“.....1930'larda ıssız Kırıkkale köyünde minyatür bir sanayi modeli kurulmuştu. Askeri fabrikalar 1924'te alınmış olan bir kararla, 'Kızılırmak'ın doğusunda kurulsun... 'ilkesine göre ve bütünüyle de harp sanayisine yönelik olarak, ana ve yardımcı fabrikalar biçiminde kurulur. Fişek, mermi, çelik, tüfek ve barut fabrikaları ortaya çıkar. Mermi, barut, kapsül, fişek yanında, top tabanca, zırh mermisi, zırh levhası, vagon yayı, tampon yayı ve kabına sığmayan bir çok ürün, bu minyatür sanayide üretiliyordu....”

Bu minyatür sanayide gerçekten çok önemli, değişik ve zor işler yapılyordu. Ama 600-700 ton/yıl ölçekli çelik üretimi ülkenin sanayileşebilmesi için çok yetersizdi. Türkiye'nin sanayi devrimini yakalayabilmesi için, ağır sanayisini kurması ve bunun için de lokomotif sektörlerden olan demir-çelik işinde çok yüksek üretim rakamlarına ulaşması gerekiyordu. İngilizlerin kitlesel demir-çelik üretimini ' Amerika Müstemlekesi'nden daha üstün tutmaları gibi, başta ABD olmak üzere, diğer gelişmiş ülkeler de bu üretimi çok önemsediler. 1980'lerin sonlarında Uluslararası Demir Çelik Enstitüsü'nün (IISI) 21. yıllık toplantısındaki şeref konuğu şöyle diyordu: **“ABD bir endüstri devi ise, bunu çelik endüstrisi merkezli sınaî üretim gücüne borçludur....”**

En azından 2000'lerin başına kadar uzanan bir sanayi çağında lokomotif rol oynamış olan iş kollarının desteklenmesi, ekonomik gelişmenin anahtarı konumundaydı. Çünkü bu anahtar sektörlerle yapılan yatırımlar sonucu, üretimde görülen %20'lik bir artış, ulaşımından reklama tüm diğer yan sektörlerle %20'lik bir artışı da beraberinde getirmekteydi. Kimya sanayisi ile birlikte temel lokomotif sektörlerden olan demir çelik işkolunda çalışan bir kişi, bu sektörlerden etkilenen diğer işkollarında 20 kişiye daha istihdam olanağı sağlamaktaydı. Yeni yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti de bu gerçeği görüyordu. Bu nedenle de, ülkede kitlesel ölçekli bir

entegre demir-çelik tesisinin kurulması hususunun araştırılması için gereken çalışmalar, İktisat Vekaleti tarafından hemen başlatılmıştı.

KARDEMİR'in kuruluşunun 50. yılında yayımlanan bir broşürde anlatılanlara göre, 1925 yılında, bir taraftan petrolerin incelenmesi için Lüksemburg'dan Dr. LUCIUS, diğer taraftan da kömür ve demir madenlerinin araştırılması için Avusturya'daki ünlü Löben Maden Mektebi'nin profesörlerinden Dr. GRANIGG Türkiye'ye getirilir. Dr. GRANIGG, raporunda demir cevherinin ve cevherin izabesi için kullanılacak kokun dışarıdan getirilmesini tavsiye eder....

Öte yandan ülkemizdeki kömürlerin koklaşma testleri ve cevherlerin uygunluk analizleri de yurtdışında yaptırılmıştır. Bu kıpırtılardan sonra 1928'e kadar herhangi bir diğer araştırma emaresi gözlenmemektedir. 1928'de Genel Kurmay'da yapılan bir toplantıda konu tekrar ele alınmış; fakat bütçeye ödenek konamadığından, demir çelik sanayi kurma teşebbüsü ikinci kez olumsuz sonuçlanmıştır.

1932'de Rus Heyeti'nin incelemelerinden sonra, konu tekrar gündeme gelmiş; bu heyetin verdiği raporlarda, 1929-1930 gümrük istatistiklerine göre, bir yılda 150.000 ton demir çeliğe sürüm bulunabileceği, bunun için de günde 300 ton kapasiteli bir yüksek fırına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Bu yüksek fırının işletilmesi için kurulacak kok fabrikasının da kimyasal sanayi bakımından önemli yan ürünler elde edileceği ve bu ağır sanayi merkezi çerçevesinde kurulacak sülfürik asit fabrikası ile diğer yan sanayi tesislerinin çok ekonomik olacağı doğrultusunda görüşler ortaya konmuştur.

Ruslardan sonra Amerika'dan gelen bir diğer heyete Türkiye'nin ekonomik tahlilleri yaptırılmış; bu kapsamda demir-çelik sanayisi de ele alınmıştır. Ve nihayet, entegre demir-çelik tesislerinin kuruluş yerlerinin seçiminin ve diğer sorunların incelenebilmesi için, Sümerbank ve Genel Kurmay ile birlikte çalışmalara başlanmıştır; birinci sanayi kalkınma planı

kapsamında yer alan bu en önemli tesisin kesin olarak kurulmasına karar verilmiştir.

Amerikalı iktisatçıların ve Rus heyetinin incelemeleri sonucunda, tesisler için önerdikleri kuruluş yeri Ereğli'dir. Daha sonra, kesin kuruluş yerinin tespiti için Sümerbank ve Askeri Fabrikalar Uzmanlarından bir heyet seçilir. S. Şanbaşıoğlu ile KARDEMİR'in yolarıda ilk kez burada kesişir. Yer seçimi için oluşturulan heyette Vedat AKDOĞAN, Hasan Osman KIRAÇ ve S. ŞANBAŞOĞLU bulunmaktadır. İncelemelerin sonucunda "... tesis Zonguldak'ta kurulsun" derler; Genelkurmay deniz toplarının atış menzili (o zamanlar 70 km'ydi) dışında kalması hususunda ısrar eder ve Zonguldak'tan 70 km içeride 11-12 haneli Karabük Köyü bulunur. Karabük'ün seçilmesinde savunma gereksinimi dışında şu faktörler de rol oynamıştır:

- Taşkömürü havzasına olan yakınlığı;
- Demiryolu güzergâhında olması nedeniyle, 1936 yılında Erzurum demiryolu hattının yapılışında bulunan Divriği demir madenindeki cevherin nakil imkanı;
- Yörenin işçi yerleşmesine uygunluğu;
- Yöredeki jeolojik yapının ağır sanayi tesisi kuruluşuna elverişli oluşu,
- Demir cevheri dışarıdan ithal edileceği için sahile yakın oluşu.

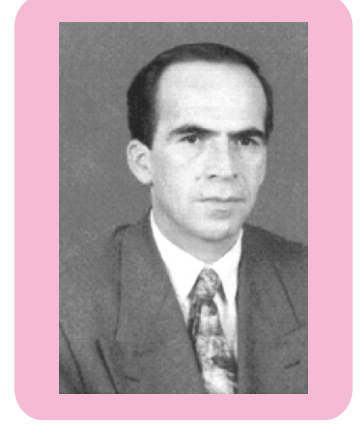


**Üye Aidatını Zamanında
Ödeyen Üyelerimiz
Primleri Odamızca Karşılanan
Ferdî Kaza Sigorta Poliçelerini
Şubemizden Alabilirler.**



bizden biri

SABAHATTİN TEKİN



1952 İnönü'de doğdum. İlk ve orta öğrenimimi İnönü'de yaptıktan sonra Eskişehir Sanat Enstitüsü elektrik bölümünden mezun oldum. 1977 yılı Sakarya DMMA makina bölümü mezunuyum, 1979 Eskişehir Belediyesi Otobüs İşletmesinde göreve başladım. 15 Aralık 1979 ile 15 Mart 1981 tarihleri arası yedek subay olarak askerlik yaptıktan sonra tekrar belediyede göreve başladım. 1989-1994 yılları İnönü Belediye Başkanlığı, 1994-1999 Odunpazarı belediye başkan yardımcılığı yaptım. 2004 'te emekli oldum. 2006-2008 DP il Bşk. Yard.sı 2008 yılında DP il başkanı olarak görev yaptım. Yıllarca futbolcu ve yönetici olarak amatör spora hizmet ettim. Evliyim 2 çocuk sahibiyim.

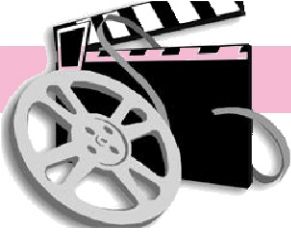
1994-1999 yılları arasında 2 dönem amatör spor kulüpleri federasyonu başkan yardımcılığı ve 3 dönem İnönülüler Kültür ve Yardımlaşma Derneği başkanlığı yaptım, yeni mezun olacak makina mühendisi adayı kardeşlerime tavsiyelerim; Ülkemizdeki siyasi rejim sisteminin olmazsa olmazları olan sivil toplum örgütleri ve siyasi partilerde korkmadan yer almaları ülkenin geleceğinde söz sahibi olmalarını istiyorum. Gelecek nesiller sizlerin bırakacakları miras ile ayakta kalacaklardır. Bu güne kadar bizleri yönetenleri suçlamak yerine biz ne verdik ya da ne verebiliriz hesabını yapmalıyız kanaatindeyim.

Üyemize

bundan sonraki yaşamında

sağlık, mutluluk

ve başarı dolu günler dileriz.



Sanat

Rahmi EMEÇ

Bugün geçmişe bakarak yapılan değerlendirmeler, Köy Enstitüleri'nin ülkemiz için en büyük eğitim projesi olduğu fikrinde birleşmektedir. Köyden gelen yetenekli çocukların, o günkü şartlarda her yönüyle eğitimden geçirilip tekrar köylere birer 'eğitmen' olarak gönderilmesini ve orada kalan nüfusa okuma ve yazmayı öğretmesini, böylece aydınlanmayı köylerde başlatmayı amaçlayan bir projeydi bu. Nüfus köylerde yoğunlaşmıştı; bu proje de, Türkiye gerçeğine uygun düşmekteydi. Köy Enstitüleri'nin eğitim projesi "teorik ve pratik" eğitimin bir arada verildiği bir modeldi. Derslerin sadece "temel dersler" olarak değil, günlük yaşamda karşılaşılabilen hemen tüm konularda donanımlı olmayı sağlayan bir ders programıyla veriliyor olması en önemli özelliklerinden biriydi. Bu nedenle, Köy Enstitüsü'nden mezun olanlar, "temel dersler" dışında, günlük pratiğin yarattığı sorunların aşılması için gerekli bilgi ve beceriyi de içinde barındıran bir süreci eğitim olarak alıyorlardı.



Bozkırı aydınlatan bir deneyim:

KÖY ENSTİTÜLERİ

NE ZAMAN KURULDU?

Cumhuriyeti kuran çağdaş aydın kadrolar eğitimin öncelikle köylerden başlaması gerektiğini belirleyerek, eğitimi köylere indirgemeyi benimsemişlerdir. En büyük eserleri ise Köy Enstitüleri'nin kuruluşu idi. Çok değişik ve çarpıcı bir girişim olan Köy Enstitüleri hareketi belki de dünyaya örnek bir projedir. Ne yazık ki halen önemi yeterince anlaşılmadı. Köy Enstitüleri'nin başlıca amacı kırsal alanı kalkındırmak, köylüyü eğitmek ve öğretmenlerle köylüyü üretici duruma getirmektir. Çünkü Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda ülkemizde okuryazar oranı neredeyse yok denecek kadar düşüktür. Özellikle kadınlarda ve köylerde durum daha da kötüdür. Bu tablo karşısında Atatürk ve arkadaşları yeni rejimin ruhunu ve düşüncesini köye de ulaştıracak bir eğitsel devrim hareketini başlatırlar. Gerçek anlamda devrimci bir hareket olan Köy Enstitüleri hareketi yalnızca köyün maddi kalkın-

masını değil, aynı zamanda ve daha önemli olarak köy insanını bilinçlendirmeyi, onu hiçbir kuvvetin istismar edemeyeceği modern bir kırsal yaşam biçimine kavuşturmayı amaçlar. 17 Nisan 1940'da "Köy Enstitüleri" kurulmaya başlanır. (1)

PROGRAM

Köy Enstitüleri açıldığında elde hazır bir öğretim programı yoktu. Kuruluş yılları diye adlandırılabilir bu dönemde eğitim ve öğretim işleri İlköğretim Genel Müdürlüğü (İlk Tedrisat Umum Müdürlüğü)nün genelge (tamim)le-

riyle düzenlenmekte idi. Bu genelgeler arasında 1 Temmuz 1940 tarih ve 435 sayılı genelge enstitülerin ilk aylarında ne gibi eğitim ve öğretim etkinliklerine yer verildiğini göstermesi bakımından çok ilginçtir. Genelgede, 29 Ekim 1940 tarihine kadar birinci sınıf öğrencilerine verilecek eğitim ve yaptırılacak işler ayrıntılı biçimde (21 madde) açıklanıyordu.

Bu genelgede sıralananlar, Köy Enstitüleri'nde uygulanan program ve amaçlananlar hakkında bize önemli fikirler vermektedir:

1. "Talebeye her işte tasarrufla hareket, sıhhatlerine itina, çocuklara, kadınlara, ihtiyarlara, hastalara, düşkünlere yardım etme, buldukları yerleri çok temiz tutma itiyatları verilecektir."

2. "Talebe her türlü müşküllerden yılmayacak ve onları yenebilecek evsafı yetiştirilecektir. Onların korkak, mütereddit, kararsız, iradesiz olmamalarına son derece dikkat edilecektir."

3. "Enstitülerde planlı, süratli iş görmek ve işi başarmak talebe ve öğretmenler için esas prensiplerden biri olacaktır."

4. "Talebe ve öğretmen Teşkilatı Esasiye Kanununun 2. maddesinde yazılı Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, laiklik ve inkılâpçılık prensiplerini Türk Milletinin yükselmesi için ana prensipler bilerek çalışacaklar, bu prensipleri hiç bir engel tanımadan hayata tatbik edebilen insanlar olacaktır." (2)

ÇAĞDAŞ UYGARLIK

Köy Enstitüleri her şeyden önce çağdaş uygarlığa ulaşmanın temel koşulu olan toplumsal aydınlanma konusunda küçümsenemeyecek başarılar gerçekleştirmiştir. Düşün, sanat ve yazın alanında kırsal

kökenli temsilciler, kalıcı ürünler verirken binleri aşan enstitü çıkışlı genç eğitimci de bilimin, aklın ve özgür düşüncenin ışığını ülkemizin en ücra köşelerine ulaştırmışlardır. Şurası unutulmamalıdır ki bugün ülkemizde aydınlanma adına ne varsa bundan en büyük pay sahiplerinden biri de köy enstitüleridir. (3)

17 Nisan 1940 tarihinde kurulan Köy Enstitüleri, 1954 yılında kapatıldı. Bu "deneyim" daha uzun yıllar tartışılacak. Ama bir gerçek var ki, bu "deneyim" bozkırda açan ve bozkırı aydınlatan bir deneyimdi.

KAYNAKÇA:

- (1) İbrahim ORTAŞ, Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi- Ülkemizin Kaçırdığı En Büyük Eğitim Projesi: Köy Enstitüleri
- (2) Dr. A. Ferhan OĞUZKAN, Köy Enstitüleri Öğretim Programları- Türkiye Sanal Eğitim Bilimleri Kütüphanesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi
- (3) İlyas KÜÇÜKCAN, Köy Enstitüleri ve "Çifteler (ÇKE) Örneği", TMMOB Eskişehir İKK, 1. Basım 2008, Sf. 177



Bizim Köşe

DOĞUM

- Yönetim Kurulu Üyemiz İsmail SAÇKESEN'in 04.04.2009 tarihinde bir erkek çocuğu dünyaya geldi. "Tuna"ya mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.
- Üyemiz İbrahim ÇAM'ın 21.04.2009 tarihinde bir erkek çocuğu dünyaya geldi. "İlbey"e mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.

VEFAT

- Üyemiz Selçuk SÜMER'in babası Zülkifli SÜMER 04.03.2009 tarihinde vefat etmiştir. Merhumun ailesinin ve yakınlarının üzüntülerini paylaşır, başsağlığı ve sabır dileriz.
- Üyemiz Fatih KUMAŞ'ın büyükbabası A. İhsan DEDELEK 11.03.2009 tarihinde vefat etmiştir. Merhumun ailesinin ve yakınlarının üzüntülerini paylaşır, başsağlığı ve sabır dileriz.
- Şubemiz Personeli Ömer ALTUNCU'nun annesi Latife ALTUNCU 29.05.2009 tarihinde vefat etmiştir. Merhumenin ailesinin ve yakınlarının üzüntülerini paylaşır, başsağlığı ve sabır dileriz.

HASTALIK

- Üyemiz Erdal ÇİFTÇİ ameliyat olmuştur. Geçmiş olsun dileklerimizle mutlu ve sağlıklı bir yaşam dileriz.




TERFİ

- Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Suat BALCI ESKİ Su ve Kanalizasyon Başkanlığı'nda Daire Başkanı olarak yeni görevine atandı. Kendilerini tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.
- Üyemiz M. Süleyman EKŞİ Odunpazarı Belediye Başkan Yardımcılığı görevine atandı. Kendilerini tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

EVLİLİK

- Üyemiz Ferruh TANYEL'in kızı Zeynep TANYEL 04.04.2009 tarihinde Ergün TÜZÜN ile evlendi.
Çiftlere Mutluluklar Dileriz.

YENİ ÜYELER

ADI - SOYADI	MESLEĞİ
 Burak VURAL	Makina Mühendisi
 Abdullah HANAY	Makina Mühendisi
 Erkan ARDA	Makina Mühendisi

YENİ ÜYELER

ADI - SOYADI

MESLEĞİ



Halis AKKAŞ

Makina
Mühendisi



Hamdi Sivaslıoğlu

Makina
Mühendisi



Neslihan Yatmazoğlu

Makina
Mühendisi



Erkil MUTLU

Makina
Mühendisi



Evren EKLEME

Makina
Mühendisi



Erdi ÇAKIR

Makina
Mühendisi



Elif ÇETİNKAYA

Endüstri
Mühendisi



Bahadır ERDEM

Makina
Mühendisi



Ersin ÇAKIR

Makina
Mühendisi

YENİ ÜYELER

ADI - SOYADI

MESLEĞİ



Bünyamin TOPRAK

Makina
Mühendisi



Gülay KÖSE

Makina
Mühendisi



Habil AYDIN

Makina
Mühendisi



Hakan YÜCEL

Makina
Mühendisi



Zerrin BÖCÜ

Makina
Mühendisi



Nebi İNAN

Makina
Mühendisi



Ece ÖZKAN

Makina
Mühendisi



İsa DİKBAŞ

Makina
Mühendisi



Uğur GÜLER

Makina
Mühendisi

ÖĞRENCİ ÜYELER

ADI SOYADI	BÖLÜMÜ	ADI SOYADI	BÖLÜMÜ
Fatmagül İBİŞOĞLU	Endüstri Müh. Bölümü	Fatma KAYMAZ	Endüstri Müh. Bölümü
Osman SÖNMEZ	Makina Müh. Bölümü	Ahmet KAYA	Makina Müh. Bölümü
Aycan GÜRKAŞ	Makina Müh. Bölümü	Cemalettin ÇONA	Makina Müh. Bölümü
Mert BÜYÜKKÖPRÜ	Makina Müh. Bölümü	Muhammet KARAÇOR	Makina Müh. Bölümü
Gökhan KANISANLI	Makina Müh. Bölümü	İbrahim TATAROĞLU	Makina Müh. Bölümü
Ertaç COŞGUN	Makina Müh. Bölümü	Mustafa ÖZDEMİR	Makina Müh. Bölümü
Şule Meryem CEYLAN	Endüstri Müh. Bölümü	Sevim ÇANKAYA	Makina Müh. Bölümü



Üyelerimize Yönelik

Solidwork 2008 & Autocad 2008

Inventor 2008

Kurslarımız Devam Etmektedir.

SÖZÜN ÖZÜ

HİKMET CERRAH





tmmob
makina mühendisleri odası
eskisehir şubesi

II. BİRLİK ve DAYANIŞMA FUTBOL TURNUVASI

BAŞLAMIŞTIR



İletişim : TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI ESKİŞEHİR ŞUBESİ
Hoşnudiye Mah. Kızılıklı Mahmut Pehlivan Cad. Altın Sk. No.1 Kat.3 ESKİŞEHİR
Tel.0.222 444 8 666 - 230 93 60 Faks. 0.222 231 38 54
e-posta : eskisehir@mno.org.tr Web:http://eskisehir.mno.org.tr



TEKNİK HİZMETLERİMİZ

(İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ TÜZÜĞÜNÜN ÖNGÖRDÜĞÜ)

PERİYODİK KONTROLLERİMİZ

KAZANLAR

BUHAR KAZANLARI
SICAK SU KAZANLAR
KIZGIN YAĞ KAZANLARI
BUHAR JENERATÖRLERİ

Buhar kontrollerinin imalinin bitiminde, monte edilip kullanmaya başlanmadan önce yapılan değişiklik ve büyük onarımlardan sonra en az üç ay kullanılmayıp yeniden servise girmesi halinde ve yılda bir kez yapılması zorunludur.
(Madde 207)

KALDIRMA MAKİNALARI ve ARAÇLARI

CARASKALLAR
VİNÇLER, FORKLİFTLER
YÜK ASANSÖRLERİ
ARAÇ KALDIRMA LİFTİ
YÜKLEYİCİLER

Kaldırma makinalarında çelik halatların, zincirlerin, kancaların, sapanların, kasnakların, frenlerin ve otomatik durdurucuların üç ayda bir kontrol edilmesi zorunludur.
(Madde 378)

BASINÇLI KAPLAR

HAVA TANKLARI
GAZ TANKLARI
TÜPLER
HİDROFORLAR
KOMPRESÖRLER

Bu kontrollerin, monte edilip kullanmaya başlamadan önce, yapılan değişiklik ve büyük onarımlardan sonra, en az üç ay kullanılmayıp yeniden servise girmesi halinde ve yılda bir kez mutlaka yapılması zorunludur.
(Madde 223)

ÇEVRE SAĞLIĞI VE ÇEVRE KORUMA AMAÇLI KONTROLLERİMİZ

EMİSYON ÖLÇÜMLERİ

CO Tayini
SO₂ Tayini
No_x (NO, NO₂) Tayini
Partikül Madde Tayini
İslilik Tayini
Hız Tayini
Nem Tayini

Ölçümleri Yapılmaktadır.

Odamız bacagazi Emisyonları ve Analizleri kapsamında kurmuş olduğu Merkez Laboratuvarı'nı Türk Akreditasyon Kurumu'na TS EN ISO/IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar" standardı kapsamında akredite ettirmiş ve Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan "Çevre Analizleri Yeterlilik Belgesi" almıştır.

GÜRÜLTÜ ÖLÇÜMLERİ

- Açık Alanlarda
- Kapalı Alanlarda
- Motorlu araçlarda
- Diğer Kaynaklarda

İş Sağlığı ve İş Güvenliği kapsamında gürültü kontrolü yapılmaktadır.

BİLİRKİŞİLİK

- Binalardaki Isınma Problemleri
- Yakıt Gideri Katılım Payları Hesabı
- Trafik Bilirkişilikleri
- Doğalgaza Uygunluk

EKSPERLİK

BİLGİSAYAR KURSLARI

Temel AutoCAD
İleri AutoCAD

İŞ MAKİNALARI OPERATÖRÜ YETİŞTİRME KURSLARI

TEKNİK DANIŞMANLIK

HAKEMLİK

EĞİTİMLER

SANAYİ KAZANLARI İŞLETMECİSİ YETİŞTİRME KURSLARI